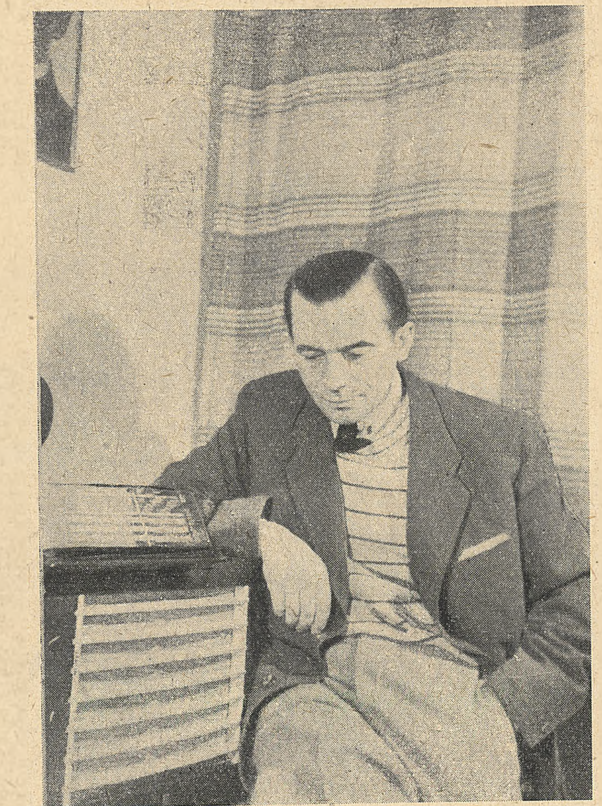
GAZETKA RADIOWA

Rok III [V] — Październik – Listopad 1951 r. — Nr 7 (48)

ZAMORDOWANO STEFANA MARTYKĘ

W UBIEGŁYM miesiącu faszystowscy skrytobójcy zamordowali w Warszawie współpracownika Polskiego Radia Stefana Martykę. Był on jednym z wybitnych reżyserów i artystów dramatycznych, służących

FOT. Z. JANUSZEWSKI.

swoimi zdolnościami radiosłuchaczom. Stefan Martyka był współtwórcą „Fali 49" oraz „Muzyki i Aktualności" audycji, które celnie biły w rodzimą reakcję oraz zagranicznych podżegaczy wojennych.

Śmierć artysty wywołała w całym kraju falę oburzenia i protestów. Świat pracy wyraził swą nienawiść do poplecników morderców, którzy uciekli się do aktu terroru, aby zagłuszyć, płynące na falach eteru, słowa prawdy. Czyn ten minął się z celem. Na falach Polskiego Radia codziennie mówi głos Martyki utrwalony na taśmie magnetofonowej. Pracownicy polskiej radiofonii na wiecu protestacyjnym postanowili pracować z jeszcze większą ofiarnością i skutecznością, demaskując wrogów Polski Ludowej, zwyrodniałych nieprzyjaciół postępu i pokoju.

Pogrzeb Stefana Martyki był wielką manifestacją wymierzoną przeciwko anglosaskim imperialistom, demonstracją zjednoczenia świata pracy wokół idei, które wyznawał i głosił zmarły. Na Placu Teatralnym oraz na cmentarzu przemówienia wygłosili wiceminister Kultury i Sztuki Ob. Sokorski, koledzy i współpracownicy zamordowanego, oddając Mu ostatni hołd.

Prezydent R.P. Ob. Bolesław Bierut odznaczył Go pośmiertnie Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. Jednocześnie przyznano zaopatrzenie państwowe najbliższej rodzinie; Stefan Martyka zostawił bowiem matkę, żonę i małą córkę.

Pracując nad rozwojem sił gospodarczych Polski Ludowej, pamiętajmy, że nasza praca jest walką, która pociąga za sobą ofiary. Wrogów naszych jątrzą nasze osiągnięcia produkcyjne, podobnie jak słowa Stefana Martyki. Nie lekceważmy naszych wrogów. Na ich ataki odpowiedzmy wytrwałością i systematycznością naszych wysiłków, biorąc przykład z ofiarnej pracy Stefana Martyki.

Cześć Jego Pamięci!

RADIO W IZBIE – ŚWIAT NA PRZYZBIE

ZBLIŻAJĄ się dnie chłodne, deszczowe, długie jesienne i zimowe wieczory. W tym okresie na wsi, po ukończeniu robót w polu, rolnicy będą mieli znacznie więcej wolnego czasu.

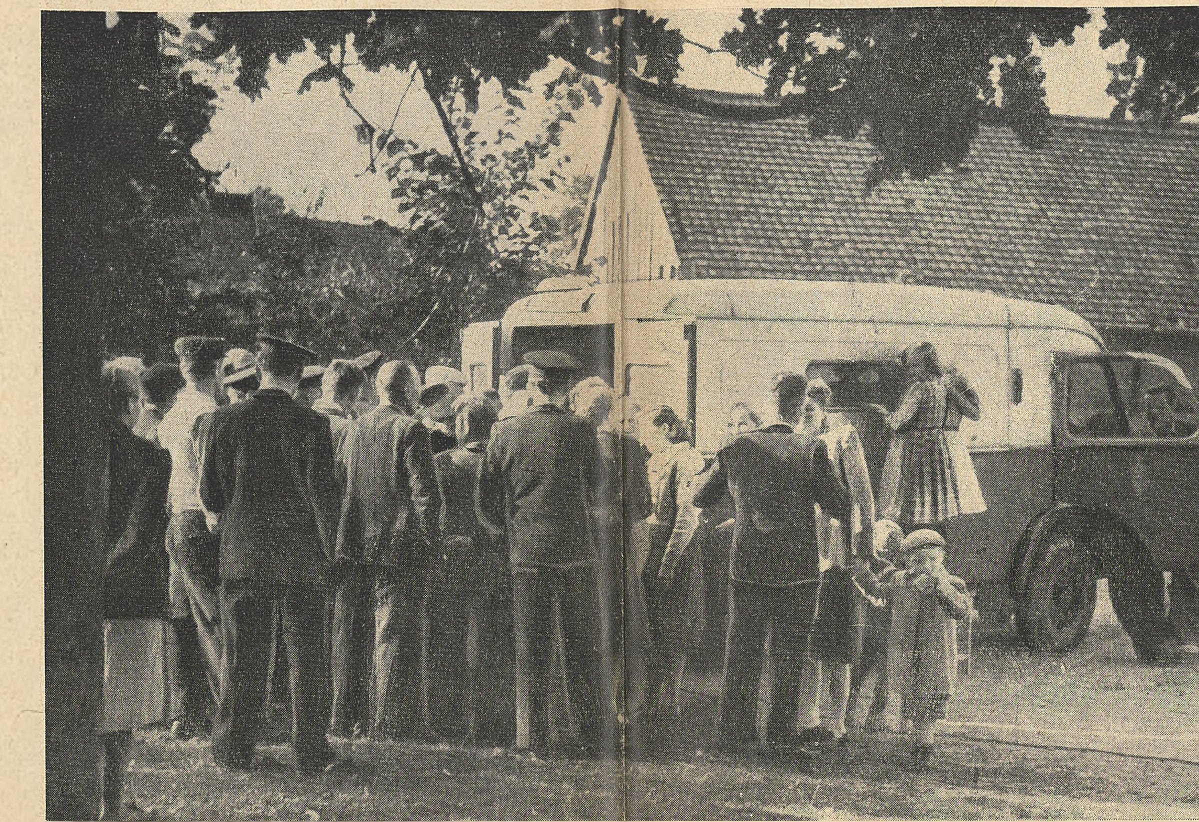
Dlatego też należało by pomyśleć o tym, jak czas wolny od pracy jak najbardziej pożytecznie i przyjemnie spędzić. Obok książki i gazety jednej z najmilszych rozrywek zwłaszcza na wsi dostarczyć może radio, które szybciej, aniżeli list, gazeta lub książka informuje o najważniejszych wydarzeniach na świecie i w kraju.

Radio polskie również uczy. Drogą pogadanek na różne tematy, w szczególności rolnicze, pogłębiają się wiadomości fachowe rolników, a przez zastosowanie ich w praktyce, podnosi się produkcja rolna i wzrasta dochodowość gospodarstw.

Dzięki „Wszechnicy Radiowej" największej tego rodzaju uczelni na świecie otwarta została przed każdym radiosłuchaczem droga do wiedzy i awansu społecznego.

Rząd Polski Ludowej, chcąc udostępnić radio najszerszym masom społeczeństwa, wprowadził system radiofonii przewodowej. Mieszkańcy tysięcy miast i wsi mają dziś możność założenia taniego głośnika w swoim mieszkaniu, dołączonego do sieci przewodów radiowęzła, wnosząc przy tym minimalną opłatę abonamentu, bo wynoszącą zaledwie 2,60 zł miesięcznie.

Radiofonizacja wsi i miast systemem przewodowym wymaga znacznych nakładów związanych z budową i konserwacją linii, z uruchomieniem i utrzymaniem radiowęzłów. Nakłady te finansuje Skarb Państwa. Ze względów technicznych i finansowych plan radiofonizacji wszystkich miast i wsi w Polsce rozłożony być musi na okres kilku lat. Dlatego też tam, gdzie linie są już przeprowadzone, powinny one być jak najbardziej celowo wykorzystane. Nie powinno się znaleźć w miejscowościach zradiofonizowanych przewodowo ani jedno mieszkanie nie mające głośnika radiowego.

FOT. Z. JANUSZEWSKI.

Pod tym hasłem wszystkie koła i oddziały SKRK podjęły akcję zjednywania nowych abonentów radiofonii przewodowej. Możliwości bowiem zagęszczenia sieci głośników, zwłaszcza na wsi na liniach wybudowanych przez Państwowe Przedsiębiorstwo Radiofonizacji Kraju, są jeszcze dość duże. Możliwości te zwiększają nowe inwestycje przeprowadzone w roku bieżącym. W akcji, którą podjęły placówki SKRK łącznie z organami Państwowego Przedsiębiorstwa Radiofonizacji Kraju współdziałać powinno całe społeczeństwo, każdy Obywatel, który rozumie i docenia ile pożytku, radości i przyjemności daje radio.

Radiosłuchacze!

Współdziałać w tej akcji o wielkim znaczeniu społecznym możecie łatwo. Mając w domu głośnik radiowy, namówcie sąsiada, który go jeszcze dotychczas nie założył, aby to jak najprędzej uczynił, a napewno wdzięczny Wam będzie, słuchając w czasie długich jesiennych i zimowych wieczorów odczytów, koncertów, pogadanek, transmisji z oper, przedstawień i różnych ciekawych imprez.

W akcji zjednywania nowych abonentów radiofonii przewodowej nie powinno zabraknąć ani jednego radiosłuchacza.

MIESIĄC POGŁĘBIENIA PRZYJAŹNI POLSKO-RADZIECKIEJ

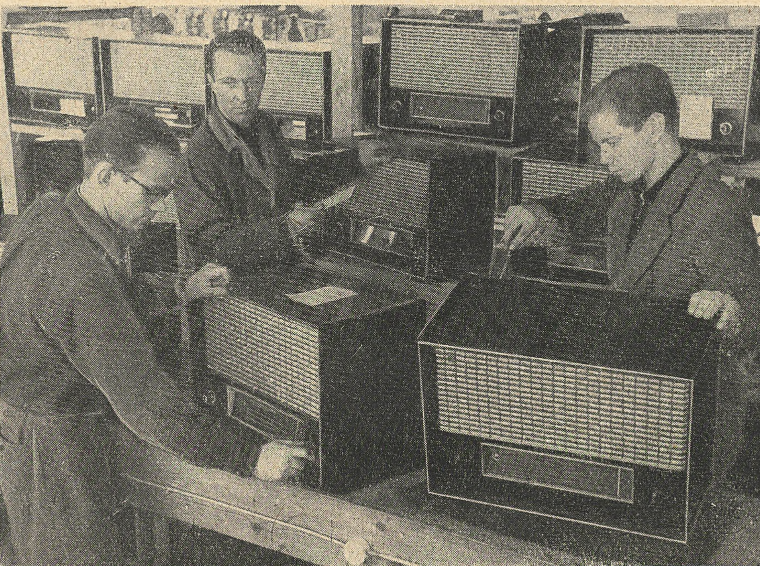
KAŻDEGO roku obchodzimy uroczyście Miesiąc Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. W roku bieżącym przypada on w okresie od 14 października do 15 listopada. W czasie trwania Miesiąca Przyjaźni manifestujemy nasze uczucia przyjaźni i wdzięczności dla wielkiego Związku Radzieckiego. Uczęszczając na organizowane w tym czasie imprezy, czytając prasę oraz książki, zapoznajemy się z pokojową polityką ZSRR, z jego uporczywą walką przeciw imperialistycznym agresorom. Zaznajamiamy się również z konkretną pomocą udzielaną przez Związek Radziecki w dziedzinie gospodarczej, technicznej i kulturalnej, przyswajając sobie zdobycze radzieckich specjalistów, arcydzieła literatury.

Lenin w Pałacu Smolnym — siedzibie bojowego sztabu rewolucji, wydaje rozkazy. Stalin mówił o tym największym zwycięstwie proletariatu: „Rewolucja Październikowa nie jest jedynie rewolucją „w ramach narodowych". Jest przede wszystkim rewolucją o charakterze międzynarodowym, światowym, oznacza bowiem gruntowny zwrot w dziejach światowych ludzkości, zwrot od świata starego kapitalistycznego do świata nowego, socjalistycznego"".

*

Przy wykorzystywaniu imprez oraz akcji, urządzanych w okresie Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej musimy pamiętać o radiu. W programie znajdziemy wiele interesujących słuchowisk, pogadanek i reportaży, koncertów oraz audycji słowno-muzycznych, obrazujących wszechstronnie dorobek narodów Związku Radzieckiego. Polskie Radio rozpoczyna również lekcje języka rosyjskiego dla początkujących oraz dla zaawansowanych. Wszyscy ci, którzy nie znają jeszcze języka lub znają go w stopniu niedostatecznym i nie mogą korzystać z bogatej literatury rosyjskiej i radzieckiej, powinni postanowić, że rozpoczną przy głośniku regularną naukę.

FOT. SIB.

Przemysł Związku Radzieckiego pokrywa wielkie zapotrzebowanie na aparaty radiowe, produkując olbrzymie ilości najrozmaitszych typów urządzeń odbiorczych. Na zdjęciu wyprodukowane odbiorniki typu „Zwycięstwo".

Lekcje dla początkujących nadawane są w każdy poniedziałek i czwartek o godz. 19.00 w programie I. Te same audycje będą powtarzane w środy i soboty rano o godz. 8.00 w programie II. Dla zaawansowanych lekcje są prowadzone w środy i soboty o godz. 17.45 w programie II, powtarzane zaś w poniedziałki i czwartki o godz. 11.00 w programie I. Wprawdzie nauka języka rosyjskiego już się rozpoczęła, spóźnieni mogą jednak przystąpić do nauki, odrabiając zaległości przy pomocy tekstów zamieszczonych w formie wkładek w tygodniku „Radio i Świat".

Znajomość języka jest bardzo potrzebna dla każdego radioamatora. Posiadacze lampowych aparatów oraz stali bywalcy świetlic wyposażonych w silne odbiorniki mogą słuchać audycji nadawanych przez Związkowy Komitet Radiowy po rosyjsku. Zapaleni radiotechnicy znajdą obfite źródło wiadomości i pomysłów dla swoich zajęć w fachowej literaturze radiotechnicznej, wydawanej przez Związek Radziecki. Pamiętać bowiem należy, że właśnie w Kraju Rad rozwinęła się radiofonia oraz telewizja. Wynalazcą radia był Rosjanin Aleksander Popow, który w 1896 r. na posiedzeniu fizyczno-chemicznego Towarzystwa Naukowego Uniwersytetu Petersburskiego po raz pierwszy na świecie zademonstrował urządzenia nadawczo-odbiorcze.

*

Zbliża się rocznica Wielkiej Rewolucji Październikowej. Ona to właśnie rozpoczęła wielki rozwój radiofonii radzieckiej, która przeznaczona była dla najszerszych mas odbiorców — dla robotników i chłopów. Pierwszym, który skorzystał z radia, zwracając się do szerokich rzesz żołnierzy i ludności cywilnej był Włodzimierz Lenin. W listopadzie 1917 r. Lenin podpisał odezwę radiową zatytułowaną „Do wszystkich", a donoszącą o utworzeniu władzy radzieckiej i zwycięstwie rewolucji. Ponieważ w młodym Państwie Radzieckim nie było jeszcze wówczas kadr radiotechników, toteż odezwę tę jak również wiele następnych komunikatów odbierali przy aparatach radiotelegrafiści zdemobilizowani marynarze floty wojennej obeznani już z aparaturą radiową.

Obchodząc w Miesiącu Przyjaźni Polsko-Radzieckiej rocznicę wybuchu Wielkiej Rewolucji Październikowej pamiętajmy nie tylko o największym na świecie zwycięstwie proletariatu, lecz również o rozkwicie radia, o wspaniałych wynalazkach w dziedzinie radiotechniki, które możliwe były tylko w warunkach stworzonych przez pierwszy na świecie kraj socjalistyczny w wyniku tej właśnie rewolucji.

CZY JESTEŚ JUŻ SŁUCHACZEM WSZECHNICY RADIOWEJ?

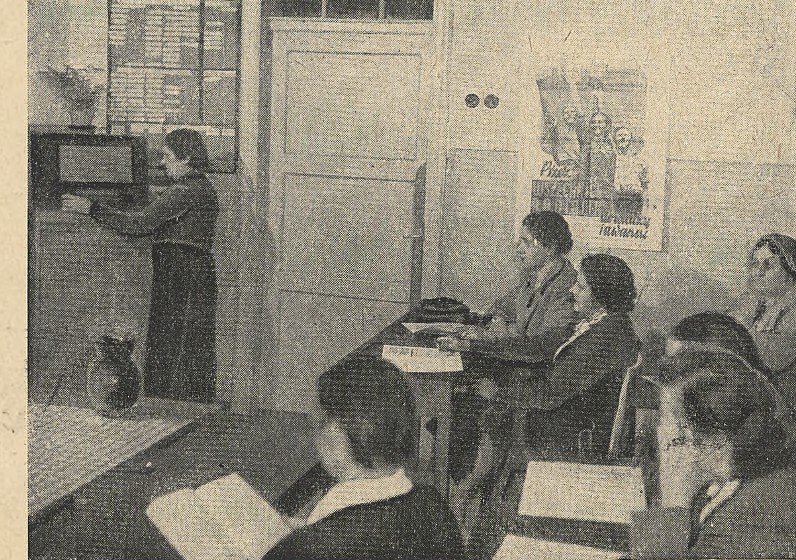
W ROKU bieżącym Wszechnica Radiowa rozpoczyna 4 rok swej pracy. W przeciągu ubiegłych trzech lat z Wszechnicy korzystały tysiące robotników, chłopów i inteligencji pracującej, Wszechnica Radiowa jest powszechnym uniwersytetem radiowym dla wszystkich. Z Wszechnicy korzysta zarówno młodzież jak i osoby w wieku dojrzałym. Są słuchacze, którzy liczą 60, a nawet i ponad 60 lat życia.

Ze względu na wysoki poziom naukowy i przystępne metody nauczania Centralna Rada Związków Zawodowych uznała Wszechnicę Radiową za podstawową formę samokształcenia i dokształcania ideologicznego wszystkich swoich członków, i zaleciła zarządom głównym i ORZZ-om objąć akcją zapisów jak największą liczbę związkowców, w celu podniesienia ich kwalifikacji ogólnych. Podobne uchwały powzięły zarządy główne takich organizacji masowych jak ZSCh, Liga Kobiet, ZMP i inne.

Apel CRZZ oraz organizacji masowych żywo został podchwycony przez związki branżowe. Związek Zawodowy Kolejarzy, który w ub. roku szkolnym przeszkolił na Wszechnicy Radiowej 23 tys. swoich członków, obecnie planuje objąć zapisami około 25 tys. pracowników kolei. Związek Zawodowy Metalowców zaplanował przeszkolenie 12 tys. członków. Zarządzenia w sprawie zapisywania się na Wszechnicę wydały: Związek Zawodowy Pracowników Finansowych, Pracowników Leśnych, Przemysłu Drzewnego i inne.

Coraz bardziej wzrasta zainteresowanie Wszechnicą Radiową na wsi. Wieś chce się uczyć, a wyrazem tej chęci do nauki są uchwały zarządu Głównego Związku Prac. Rolnych oraz ZSCh. Zarząd Główny Związku Zaw. Prac. Rolnych zalecił zarządom okręgowym objąć szkoleniem Wszechnicy Radiowej jak największą liczbę pracowników Państwowych Gospodarstw Rolnych i Państwowych Ośrodków Maszynowych.

Związek Samopomocy Chłopskiej jako zadanie na najbliższą przyszłość postawił sobie: w każdej świetlicy gromadzkiej — jeden zepół Wszechnicy Radiowej. Według nadchodzących informacji akcja zapisów na wsiach jest w pełnym toku i niewątpliwie przyniesie spodziewane rezultaty.

FOT. FILM POLSKI.

FOT. FILM POLSKI.

Szeroką akcję werbunkową zaplanował Związek Młodzieży Polskiej. Zarząd Główny ZMP postanowił objąć szkoleniem w roku bieżącym 50 tys. swych członków. Młodzież ZMP nie przestaje na pracy samokształceniowej swych członków w kołach dyskusyjnych Wszechnicy. Młodzież akademicka ZMP jak również uczniowie szkół średnich i liceów — absolwenci Wszechnicy postanowili otoczyć opieką robotnicze i chłopskie koła dyskusyjne i pomagać im w nauce i w organizowaniu kół w zakładach pracy i na wsi.

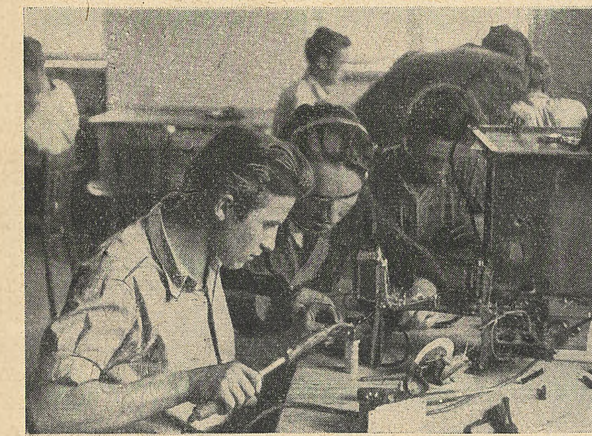
Przypominamy, że zapisy na Wszechnicę Radiową przyjmują rady zakładowe, świetlice, kluby i domy kultury Związków Zawodowych, zarządy powiatowej ZSCh i świetlice gromadzkie, zarządy Ligi Kobiet, organizacje terenowe ZMP oraz oddziały wojewódzkie Wszechnicy Radiowej.

Każdy człowiek pracy, który chce pogłębić swą wiedzę i świadomość polityczną oraz otworzyć sobie drogę do awansu społecznego, powinien się zapisać na Wszechnicę Radiową.

SZKOLNE KOŁA SKRK WSPÓŁDZIAŁAJĄ W RADIOFONIZACJI

JEDNYM z czynników współdziałających w akcji radiofonizacji kraju są szkolne koła Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju i młodzieżowe organizacje, działające na terenie szkół. Szczególnie doniosłą rolę odegrały one w szybkim postępie radiofonizacji szkół. W znacznym stopniu dzięki ich pracy mamy już w kraju zradiofonizowanych 90 procent szkół zelektryfikowanych. W wielu z nich praca koła zaczęła się od zbiórki funduszów na zakup radioodbiornika.

Zbierano złom, makulaturę, szkło, grzyby, zioła i jagody, a kiedy już dzięki zebranym funduszom znalazł się w szkole radioodbiornik z reguły szkolne koło SKRK stawiało sobie nowe zadania. Zadania te, to założenie nowych głośników w klasach, zaopatrzenie szkoły w adapter, mikrofon, zainstalowanie własnego radiowęzła, często i studia radiowego. W szkołach, w których pracowało koło radioamatorów, wykonanie instalacji to przeważnie zasługa i wynik pracy członków tego koła. W niejednej szkole założono mikrofon zbudowany przez uczniów szkoły. Są i takie, które posiadają wzmacniacze własnej konstrukcji.

FOT. ART.

Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju zorganizował w Gdańsku i Wrocławiu kursy radiotechniki dla najbardziej aktywnych i zaawansowanych w nauce radiotechniki członków szkolnych kół.

Na zdjęciach uczestnicy kursu radiotechnicznego we Wrocławiu.

Poza ramy szkoły rozszerzona została działalność kół SKRK, zwłaszcza na terenie wsi. Są wsie niezelektryfikowane, gdzie jedynym radioodbiornikiem jest aparat zainstalowany w szkole. Tam koło SKRK w porozumieniu z kierownictwem szkoły organizuje dla rodziców wieczory radiowe, wybierając z programu przede wszystkim audycje, najbardziej interesujące rolników.

W niektórych szkołach ustalono nawet dnie, w których udostępnione mieszkańcom wsi radio stało się czynnikiem ożywienia życia kulturalnego na wsi. W dnie te zbiera się w szkole miejscowa ludność. Niekiedy „wieczory radiowe" przeplatane są odczytami na aktualne tematy, lub programem przygotowanym przez dzieci szkolne. Audycje radiowe wywołują dyskusję.

Na wsi, która została już zradiofonizowana przewodowo, dzieci są najlepszymi agitatorami, skłaniającymi rodziców do założenia w domu głośnika.

Niektóre koła prenumerują „Radio i Świat" i w oparciu o to wydawnictwo wydają własną gazetkę radiową, zawierającą między innymi terminy audycji szczególnie ciekawych i pożytecznych dla rolników. Wyznaczeni przez Zarząd Szkolnego Koła SKRK łącznicy mają obowiązek podawać w swojej klasie kolegom codziennie godziny interesujących popołudniowych i wieczorowych audycji, które są słuchane przez uczniów i ich rodziców. Słucha je z reguły również nauczyciel, opiekun szkolnego koła i udziela następnego dnia wyjaśnień na pytania uczniów.

Niejednokrotnie dowiadują się kierowcy radiowęzłów o uszkodzeniach linii lub przeszkodach w należytym odbiorze audycji od młodzieży szkolnej, która często wskazuje również przyczyny powodujące zaburzenia w odbiorze.

FOT. ART.

Niektóre bowiem szkolne koła nakładają na swoich członków obowiązek opieki nad linią radiofonii przewodowej założonej w ich miejscowości i na trasie ich drogi do szkoły.

Takie współdziałanie uczniów, członków Kół SKRK ułatwia pracę ludzi zatrudnionych w radiowęzłach, przyśpiesza naprawę uszkodzeń — w sumie przyczynia się do lepszego wykorzystania sprzętu radiowego. —

Wielki Konkurs Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju

ZARZĄD Główny Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju chcąc zebrać materiały ilustrujące udział młodzieży w akcji radiofonizacji kraju ogłasza:

WIELKI KONKURS DLA MŁODZIEŻY SZKOLNEJ — z nagrodami za najlepsze odpowiedzi na następujące pytania:

1) Co zrobiliśmy, aby zradiofonizować naszą szkołę i jaki mamy sprzęt radiowy?

2) Co zrobiliśmy lub co zrobimy, aby udostępnić możność słuchania radia naszym rodzicom i sąsiadom?

3) Jakie podjęliśmy lub podejmiemy starania zmierzające do zainstalowania głośnika radiowego w mieszkaniu naszych rodziców, kolegów, sąsiadów lub znajomych?

4) Jak założyliśmy w szkole zespół Wszechnicy Radiowej?

5) W jaki sposób zorganizowaliśmy lub zorganizujemy współdziałanie młodzieży z miejscowym radiowęzłem w ochronie linii radiofonii przewodowej?

WARUNKI KONKURSU:

1) W konkursie brać mogą udział szkolne koła SKRK i organizacje młodzieżowe, działające na terenie szkoły lub uczniowie poszczególnych klas.

2) Odpowiedzi na jedno, kilka lub wszystkie pytania podpisane przez Prezesa i Sekretarza Koła lub uczniów, należy nadsyłać w terminie do dnia 30 listopada br. pod następującym adresem: Zarząd Główny Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju — Warszawa — ul. Hoża 57.

Szkoły, których uczniowie nadeślą najlepsze odpowiedzi otrzymają następujące nagrody:

5 nagród pierwszych w postaci radioodbiornika lub patefonu elektrycznego lub mikrofonu.

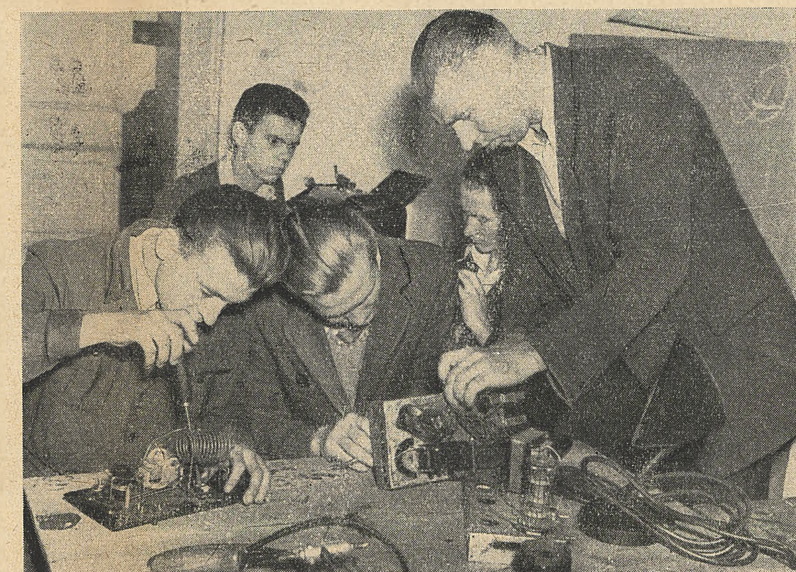
10 nagród w postaci kompletu narzędzi lub biblioteczki dla koła radioamatorskiego lub głośników.

30 ciekawych książek z dziedziny radiotechniki.

Najlepsze odpowiedzi ogłoszone zostaną przez radio w wiadomościach SKRK — jak również wynik konkursu tą drogą podany zostanie do wiadomości społeczeństwa.

Podjęte, w wyniku konkursu, zobowiązania organizacji społecznych po złożeniu sprawozdania z ich wykonania i po ich sprawdzeniu — ogłoszone będą przez radio, a najbardziej zasłużeni w tej akcji uczniowie przedstawieni będą Zarządowi Głównemu do nadania odznaki honorowej dla zasłużonych działaczy SKRK.

RADIOAMATORSTWO

FOT. Z. JANUSZEWSKI.

Członkowie szkolnego koła radioamatorskiego SKRK przy Państwowym Technikum Elektrycznym w Toruniu, w czasie zajęć w pracowni.

Kołem, które liczy przeszło 250 członków, opiekuje się ob. Mieczysław Komosiński, wprowadzając młodych elektryków w trudne arkana radiotechniki.

WYDAWCY: BIURO WYDAWNICTW POLSKIEGO RADIA, Warszawa, NOAKOWSKIEGO 20.
ZARZĄD GŁÓWNY SPOŁECZNEGO KOMITETU RADIOFONIZACJI KRAJU, Warszawa, HOŻA 57.

Cena 60 gr.

Drukarnia Akcydensowa, W-wa Tamka 3. 3800. Zam. 2604. 2-B-40479.